

UCHWAŁA Nr 70/2007
Rady Ministrów
z dnia 24 kwietnia 2007 r.
w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych
dzieci i młodzieży w 2007 r. „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego
i organizacji pozarządowych”

Na podstawie art. 90u ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się Rządowy program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2007 r. „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Prezes
Rady Ministrów

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273.

Załącznik do uchwały
Nr 70/2007 Rady Ministrów
z dnia 24 kwietnia 2007 r.

**RZĄDOWY PROGRAM
WYRÓWNYWANIA SZANS EDUKACYJNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY W 2007 r.
„AKTYWIZACJA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH”**

Wstęp

Założeniem programu jest stworzenie warunków do rozwoju systemu zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla uczniów. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne umożliwiają rozwijanie zainteresowań wykraczających poza podstawowy program realizowany w szkołach i placówkach oświatowych, zaspokajają potrzeby aktywnego spędzania wolnego czasu oraz kształtują pozytywne postawy obywatelskie dzieci i młodzieży. Zajęcia takie są również szansą uzupełnienia wiedzy oraz zdobycia niezbędnych i kluczowych umiejętności.

Podstawowym założeniem programu jest dofinansowanie ze środków budżetu państwa działań podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego i organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.¹⁾) tj. organizacje pozarządowe, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, których cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego, zwane dalej „organizacjami”. Program przewiduje zaangażowanie w pomoc edukacyjną dla uczniów zarówno środków jednostek samorządu terytorialnego i środków organizacji, jak i środków pochodzących z budżetu państwa.

Program jest uzupełnieniem podstawowej oferty edukacyjnej skierowanej do uczniów, realizowanej na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾), a także realizacją działań przewidzianych w Rządowym programie poprawy stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach „*Zero tolerancji dla przemocy w szkole*”, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 6 marca 2007 r., oraz uwzględnia propozycje działań planowanych do realizacji w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki na lata 2007-2013.

Program ma na celu nie tylko wsparcie edukacyjne uczniów, ale również przeciwdziałanie bezradności i bierności społecznej oraz kształtowanie aktywnych postaw obywatelskich. Państwo dostrzega pilną potrzebę wspierania edukacji pozalekcyjnej i pozaszkolnej dzieci

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273.

i młodzieży. Przewidziane w programie rozwiązanie zapewni wykorzystanie środków wyłącznie na realizację potrzeb edukacyjnych i wychowawczych uczniów.

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawę prawną programu stanowi art. 90u ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zgodnie z którym Rada Ministrów może przyjąć rządowy program albo programy mające na celu wspieranie powstawania i realizacji regionalnych lub lokalnych programów, mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, tworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje.

II. CELE PROGRAMU

Niniejszy program służy rozszerzeniu podstawowej oferty edukacyjnej i wychowawczej kierowanej do uczniów. Celem programu jest aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji do podejmowania działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Zadanie to realizowane będzie poprzez:

- 1) uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci;
- 2) opracowanie i wdrożenie regionalnych lub lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych skoncentrowanych na podwyższaniu jakości funkcjonowania systemu oświaty przez wprowadzenie rozwiązań zwiększających efektywność kształcenia i wychowania;
- 3) dostosowanie kształcenia do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy;
- 4) wdrożenie nowego modelu pracy z uczniem skoncentrowanego na podnoszeniu kompetencji kluczowych oraz zdolności umożliwiających zatrudnienie w przyszłości;
- 5) zapobieganie przerwaniu realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki i ukończeniu edukacji na niższym poziomie kształcenia;
- 6) wzmocnienie funkcji wychowawczej szkoły, rodziny oraz środowiska lokalnego;
- 7) zagospodarowanie czasu wolnego uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ferii letnich;
- 8) przygotowanie jednostek samorządu terytorialnego i organizacji do opracowywania i realizacji programów edukacyjnych i aplikowania o środki UE.

III. BENEFICJENCI PROGRAMU

Beneficjenci programu: jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje, które w okresie trwania programu zdecydują się na wdrożenie regionalnych lub lokalnych programów służących zaspokajaniu potrzeb edukacyjnych uczniów.

Beneficjenci końcowi programu (osoby bezpośrednio korzystające z pomocy): uczniowie szkół wymienionych w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz w § 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 29 grudnia 2004 r. w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 42), ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży: pochodzących z rodzin o niskich dochodach, z problemami wychowawczymi, wykazujących problemy w nauce, zagrożonych przerwaniem realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki oraz ukończeniem edukacji na niższym poziomie kształcenia, pochodzących z terenów wiejskich.

IV. SPOSÓB REALIZACJI I FINANSOWANIE PROGRAMU

Resortem przygotowującym i koordynującym program jest Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Koordynatorem programu na szczeblu wojewódzkim jest wojewoda, realizujący zadanie przez kuratora oświaty.

Program będzie finansowany ze środków budżetu państwa oraz środków własnych jednostek samorządu terytorialnego i organizacji.

Na realizację programu przeznacza się 75 mln zł z budżetu państwa na 2007 rok, z tego 60 mln zł ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej nr 34 budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego” oraz 15 mln zł ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej nr 55 budżetu państwa „Zero tolerancji dla przemocy w szkole”. Zakłada się, że jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje zaangażują środki własne w łącznej wysokości 32,14 mln zł. Za środki własne uważany będzie wkład finansowy, a także wkład osobowy oraz wkład rzeczowy. Do każdych 30 gr. przeznaczonych ze środków własnych przez jednostkę samorządu terytorialnego lub organizację na realizację przyjętego programu dokładane będzie 70 gr. z budżetu państwa.

Przewiduje się, że łączna kwota środków zaangażowanych do realizacji programu nie przekroczy w roku 2007 107,14 mln zł.

Minister Edukacji Narodowej przedstawi propozycję podziału środków na poszczególne województwa (proporcjonalnie do liczby uczniów w danym województwie) i przekaże ją Ministrowi Finansów oraz wojewodom do dnia 15 maja 2007 r.

Po przyjęciu programu przez Radę Ministrów wojewodowie ogłoszą konkursy na programy uwzględniające założenia niniejszego programu. Projektodawcami i realizatorami programów mogą być jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje.

Wojewodowie określą terminy składania wniosków oraz terminy ogłoszenia wyników konkursów na programy.

Jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje złożą przygotowane programy do wojewodów.

Wojewodowie nie później niż do dnia 6 czerwca 2007 r. przekażą Ministrowi Edukacji Narodowej informację o wysokości niezbędnych środków na realizację programów oraz wystąpią do Ministra Finansów o uruchomienie środków w wysokości, w jakiej planowane jest udzielenie dofinansowania, uwzględniając limit środków dla województwa przedstawiony przez Ministra Edukacji Narodowej.

W przypadku niewykorzystania całości środków zaplanowanych dla województwa przez Ministra Edukacji Narodowej, wojewoda nie później niż do dnia 31 sierpnia 2007 r. może ogłaszać ponowne konkursy.

Wojewodowie określą terminy składania wniosków oraz terminy ogłoszenia wyników w ramach ponownych konkursów na regionalne lub lokalne programy.

W przypadku ogłoszenia i rozstrzygnięcia ponownych konkursów wojewodowie prześlą Ministrowi Edukacji Narodowej informację o wysokości niezbędnych środków na realizację programów oraz wystąpią do Ministra Finansów o uruchomienie środków na ich realizację nie później niż do dnia 28 września 2007 r.

Wojewodowie, do dnia 29 października 2007 r. prześlą Ministrowi Edukacji Narodowej informację na temat wysokości środków zaangażowanych w realizację programu w 2007 r.

Zasady przyznawania i rozliczania środków z realizatorami programu określają wojewodowie.

Realizator programu sporządzi sprawozdanie merytoryczne i finansowe z jego realizacji i prześle je wojewodzie.

Wojewodowie prześlą Ministrowi Edukacji Narodowej zbiorczą informację merytoryczną i finansową o zrealizowanych programach, uwzględniając w niej:

- 1) liczbę uczniów uczęszczających do poszczególnych typów szkół, którym przyznano pomoc;
- 2) formy przyznanej pomocy.

V. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

W realizacji programu uczestniczą:

- 1) na poziomie administracji rządowej - Minister Edukacji Narodowej;
- 2) na poziomie administracji rządowej w województwie:
 - a) wojewoda,
 - b) kurator oświaty;
- 3) na poziomie jednostek samorządu terytorialnego:
 - a) urzędy gmin, starostwa powiatowe, urzędy marszałkowskie,
 - b) szkoły,
 - d) organizacje pozarządowe,
 - e) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
 - f) inne osoby prawne i jednostki organizacyjne, o których mowa we wstępie programu.

VI. OKREŚLENIE KOSZTÓW REALIZACJI PROGRAMU W 2007 R.

Na realizację programu należy przeznaczyć w budżecie państwa na 2007 r. - 75 mln zł.

VII. ZAKRES ŚRODKÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ORAZ ORGANIZACJI UCZESTNICZĄCYCH W PROGRAMIE ORAZ KWALIFIKOWALNOŚĆ KOSZTÓW

Przez środki własne rozumie się wkład finansowy, wkład osobowy oraz wkład rzeczowy.

Do wkładu osobowego bezpośrednio związanego z realizacją zadań programu zalicza się pracę wolontariuszy przeliczoną według stawki odpowiadającej rynkowej cenie, którą należałoby zapłacić zatrudnionej osobie. Praca wolontariusza może zostać wliczona jako środki własne, jeżeli:

- 1) wolontariusz jest świadomy charakteru swojego udziału w realizacji programu (tzn. swojego nieodpłatnego udziału);
- 2) wolontariusz nie jest beneficjentem końcowym programu;
- 3) zdefiniowany został rodzaj pracy wykonywanej przez wolontariusza.

Za wkład osobowy uważa się również wydatki bezpośrednio związane z realizacją programu ponoszone na:

- 1) wynagrodzenia osób realizujących zadania programu wraz z obowiązującymi składkami na ubezpieczenia społeczne, ;
- 2) delegacje osób realizujących projekt;
- 3) obsługę administracyjną programu.

Jako wkład rzeczowy bezpośrednio związany z programem rozumie się:

- 1) sprzęt biurowy (w tym koszty amortyzacji i wynajmu) używany wyłącznie do realizacji zadań programu (jeśli sprzęt używany jest także do innych zadań należy wskazać odpowiednią proporcję użycia);
- 2) udostępnienie pomieszczeń i obiektów, w których będzie realizowany program (pomieszczenia szkolne, sale, świetlice, obiekty sportowe, itp.) proporcjonalnie do czasu korzystania i wykorzystywanej powierzchni;
- 3) udostępnienie środków transportu rozliczonych według rzeczywistego wykorzystania na realizację zadań programu (koszt paliwa, wynagrodzenie kierowcy, amortyzacja pojazdu);
- 4) sprzęt niezbędny do realizacji zadań programu (np. sprzęt sportowy, sprzęt audiowizualny, książki, sprzęt muzyczny, przybory malarskie).

Jako koszty kwalifikowane obsługi programu, z wyłączeniem zakupu środków trwałych, rozumie się w szczególności koszty: materiałów biurowych, amortyzacji sprzętu, tuszu, toneru do drukarki, kserokopii, korespondencji, rachunków telefonicznych, usług poligraficznych (np. przygotowanie materiałów informacyjnych), transportu (benzyna, bilety), koszty związane ze świadczeniem usług księgowych na rzecz realizatora programu, koszty związane z prowadzeniem dokumentacji programu, koszty poniesione na działania promocyjne i informacyjne, które są niezbędne dla prawidłowej realizacji programu.

Przy ocenie przeliczenia środków własnych oraz kwalifikowalności kosztów obsługi należy zwrócić uwagę czy są one:

- 1) niezbędne do realizacji projektu;
- 2) zaplanowane w kosztorysie programu;
- 3) faktycznie poniesione, wykazane w dokumentacji finansowej beneficjenta programu, poparte stosownymi dokumentami;
- 4) spełniające wymogi efektywnego zarządzania finansami.

VIII. FORMY UDZIELANIA POMOCY EDUKACYJNEJ UCZNIOM

Pomoc o charakterze edukacyjnym powinna być udzielana uczniom w szczególności w formie:

- 1) dodatkowych zajęć rozwijających wiedzę i umiejętności;
- 2) zajęć rozwijających zainteresowania, zamiłowania i uzdolnienia;
- 3) zajęć o charakterze psychologiczno-pedagogicznym wspierających rozwój ucznia;
- 4) dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
- 5) zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjnym;
- 6) zajęć kształtujących postawy przedsiębiorczości, podejmowania aktywności edukacyjnej i zawodowej oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe (ze szczególnym uwzględnieniem technologii informacji i telekomunikacji, języków obcych, nauk przyrodniczo-matematycznych).

Program nie przewiduje udzielania uczniom pomocy materialnej w formie stypendiów.

Realizatorzy programów ogłaszają zakres świadczeń edukacyjnych przyjętych do realizacji i dostępnych dla beneficjenta końcowego.

IX. WARUNKI PRYZNAWANIA DOTACJI NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW

Projektodawcami i realizatorami programów mogą być jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje.

Dotacje na realizację programów przyznaje wojewoda, który dokonuje formalnej i merytorycznej oceny złożonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje wniosków o dofinansowanie programów, uwzględniając regionalne i lokalne potrzeby edukacyjne oraz jakość programu.

Złożone wnioski o dofinansowanie programów ocenia wojewoda, z pomocą powołanego do tego celu zespołu, uwzględniając w szczególności:

- 1) spełnienie wszystkich wymagań formalnych określonych we wzorze;
- 2) merytoryczną jakość programu, w tym jego zasięg i przewidywaną skuteczność;
- 3) zgodność programu z regionalną lub lokalną polityką edukacyjną;
- 4) celowość programu, w tym możliwość rozwiązania lub złagodzenia istniejących problemów edukacyjnych oraz wykorzystania potencjału lokalnego lub regionalnego;
- 5) zasadność zaplanowanych kosztów;
- 6) wysokość kosztów obsługi;
- 7) możliwość realizacji programu zgodnie z przedstawionym harmonogramem.

Dotacja nie może być przeznaczona na inny cel, niż zakłada program. Realizatorzy programów mogą przeznaczyć nie więcej niż 5% wszystkich środków przewidzianych na realizację programu na jego obsługę.

Dotacja wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlega zwrotowi do budżetu państwa na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.³⁾).

X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Termin realizacji
1.	Przyjęcie przez Radę Ministrów uchwały w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2007 r. „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”.	do 2007 r.
2.	Przekazanie przez Ministra Edukacji Narodowej, do Ministra Finansów oraz do wojewodów, wniosku z propozycją podziału środków pomiędzy poszczególnych wojewodów (limit środków dla danego województwa).	do 15 maja 2007 r.
3.	Przekazanie przez wojewodów do Ministra Edukacji Narodowej informacji o wysokości niezbędnych środków oraz wystąpienie wojewodów do Ministra Finansów z wnioskiem o zwiększenie planu wydatków części budżetowej.	do 6 czerwca 2007 r.
4.	Ogłoszenie przez wojewodów ponownych konkursów, w przypadku niewykorzystania całości środków, w ramach przyznanego limitu (limit środków dla danego województwa).	do 31 sierpnia 2007 r.
5.	Przekazanie przez wojewodów do Ministra Edukacji Narodowej informacji o wysokości niezbędnych środków oraz wystąpienie wojewodów do Ministra Finansów z wnioskiem o zwiększenie planu wydatków części budżetowej, w ramach ponownych konkursów.	do 28 września 2007r.
6.	Przekazanie przez wojewodów do Ministra Edukacji Narodowej informacji na temat wysokości środków zaangażowanych w realizację programu w 2007 r.	do 29 października 2007 r.

XI. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

Niezbędne będzie wydanie, zgodnie z upoważnieniem ustawowym wynikającym z art. 90u ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków dofinansowania regionalnych lub lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2007 r., warunków, jakie muszą spełniać te programy, podmiotów dokonujących oceny programów oraz sposobu i trybu wyboru programów, którym zostanie udzielone dofinansowanie.

³⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832.